



מאמר דעה: שמחה שמהולה בעצב*

יואב שגיא

* פורסם לראשונה באתר ynet ב- 16.9.08, ערב זכייתו של יואב שגיא באות מפעל חיים למען הסביבה.

הערב תתקיים בקיסריה חגיגה לציון זכייתם של מספר אנשי שמירת טבע וסביבה, ואנוכי ביניהם, באות מפעל חיים להגנת הסביבה. אכן סיבה למסיבה!

אלא שנראה כי החגיגה הערב מהולה בעצב. השמחה נעכרה. וכל-כך למה? משום שהפרס יוענק במעמד השר גדעון עזרא, אשר אמנם מכנה את עצמו השר להגנת הסביבה - אך מקבל פעם אחר פעם החלטות שפוגעות בסביבה, פגיעות קשות ואנושות.

הבוקר עומדת המועצה הארצית לתכנון ולבניה להכריע, לשבט או לחסד, את גורל אחד השטחים הפתוחים הערכיים האחרונים שנותרו במדינת ישראל. הדין במועצה מתמקד בתכנית להקמת יישוב חדש בתוככי המרחב הטבעי הפתוח בחבל לכיש. מרחב שצריך היה להישמר כשטח פתוח בו יישמרו עולם החי והצומח ובו יוכלו לטייל ולנפוש המוני בית ישראל המצטופפים בערים.

תכנית הקמת היישוב עומדת בסתירה בוטה למדיניות התכנון, הדוגלת היום בחיזוק היישובים הקיימים ובשמירה קפדנית על מעט השטחים הפתוחים שנותרו במדינה. התוכנית עומדת בסתירה גם לתכנית ה"מרחב הביוספרי" שאמור היה לקום באזור, על-פי החלטות מוסדות התכנון.

מדעני טבע, ארגוני סביבה, שוחרי טבע ורבות אזרחים מן הציבור החשים את המחנק הגובר במדינה - שהיא הצפופה במדינות העולם המערבי - השמיעו את קולם כנגד הקמת היישוב החדש. אך ממשלת ישראל בשלה. מצפצפת צפצוף ארוך ובוטה ומפעילה לחץ כבד ובלתי סביר על חברים במועצה הארצית הסרים למרותה.

התירוצים להצדקת הקמת היישוב רבים ומגוונים. בהם טענה שיש בו צורך כדי לספק מגורים למשפחות שפנו מחבל עזה. טענה מופרכת, שכן מדובר בכשני תריסרי משפחות החפצות לגור דווקא ביישוב חדש בעוד שבאותו אזור קיימות עתודות מאושרות של אלפי יחידות דיור.

טענה נוספת אותה מגייסים התומכים ביישוב היא שהוא נועד לשמור על גבולות המדינה מפני "פלישה נוראה" של היישובים הערביים שמעבר לקו הירוק, רחמנא ליצלן. גם טענה זו מופרכת בעליל, שכן, ראשית, הגבול מבוצר בגדר הפרדה ובדרכי גישה ומכשולים למיניהן. ושנית, האם מישהו באמת ובתמים מאמין שאנחנו עדיין חיים בתקופת חומה ומגדל וכי יישוב בן מספר משפחות הוא הכלי לעצור את ה"פלישה הנוראה"?



אך חמור מכל: השר האחד והיחידי שאמור היה לעמוד בפרץ ולהגן על הטבע, הסביבה והשטחים הפתוחים התקפל אתמול, נכנע ללחצים והודיע על תמיכתו בהקמת הישוב. ולא זו בלבד אלא שככל הנראה הוא הצטרף ללוחצים על נציגי משרדו במועצה הארצית ועל רשות הטבע והגנים לתמוך בהקמת הישוב - בניגוד לטובת הסביבה עליה התחייב להגן.

הנה כי כן, ברגל כבדה אעלה הערב אל הבמה לקבל את האות מידי נציגי ממשלה המחסלת במו ידיה את מעט השטחים הפתוחים היקרים שנתרו כאן ואת דמותה של הארץ.

שקלתי להיעדר מהטקס, ואולם, שוכנעתי שלא בחסדם של נציגי הממסד אנחנו מקבלים את האות, אלא בזכות פועלנו והישגינו שבמקרים רבים לאין ספור הושגו למרות הממסד ולא בזכותו. ועל כך יש ויש מקום לחגוג. מה חבל שאת השמחה יעכירו הכעס והדאגה לגורל הטבע הסביבה, דמותה של הארץ ואיכות חיינו וחיי הבאים אחרינו.